

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2015 йил 22 октябрь, № 204 (6387) Пайшанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИ ВА ФЕРМЕРЛАРИ, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА ТАБРИКНОМА

Қадри дўстлар!

Аввало, сиз, азиз деҳқон ва фермерлар, сувчи, агроном ва механизаторларни, барча дала меҳнаткашларини галла, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш бўйича шартнома мажбуриятларини адо этганингиз билан самимий муборакбод этишни ўзим учун катта шараф деб биламан.

Ўз ҳаётини дунёдаги энг машаққатли ва олижаноб ишга бағишлаган сиздек фидойи инсонларнинг йил бўйи тер тўкиб қилган меҳнатингиз ҳисобидан жорий мавсумда 7 миллион 300 минг тонна галла, 3 миллион 350 минг тоннадан зиёд пахта етиштиришга, шунингдек, пиллачилик, чорвачилик, мева-сабзавот ва бошқа тармоқлар бўйича ҳам белгиланган режаларни муваффақиятли бажаришга эришганимиз ҳаммамизга катта хурсандчилик етказди.

Бугунги мана шундай қувончли кунда 2015 йилнинг биз учун ҳар томонлама ҳосиятли ва омадли келгани, йўлимизни ўзи очиб бераётгани учун аввало Яратганимизга шукроналар айтишимиз ҳам қарз, ҳам фарз, деб биламан.

Айни вақтда ҳаммамиз яхши тушунамиз — деҳқончиликда осон йилнинг ўзи бўлмайди. Бу йилги мавсум ҳам турли таъбишлардан холи бўлмагани, айниқса, март ойида қутилмаганда қор ёғиши, қаттиқ совуқлар, ёз ойларида ҳаво ҳарорати илғари ҳеч қачон қузатилмаган даражада юқори бўлиб, айрим ҳудудларда 45 даражага етгани катта қийинчилик ва муаммолар туғдириб, қишлоқ меҳнаткашларининг иродасини яна бир бор жиддий синовдан ўтказгани барчамизга маълум.

Кўпни кўрган, азму шижоатли ва матонатли деҳқонларимиз ана шундай қийинчиликларни мардона енгиб, кунни — кун, тунни — тун демасдан, ҳар туп экин атрофида парвона бўлиб, мўл ҳосил етиштиришга эришгани, ҳеч шубҳасиз, ҳар қандай таҳсин ва тасаннога муносибдир.

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги тарихига ёрқин саҳифа бўлиб қирадиган бу йилги мавсумнинг юксак натижалари ҳақида гапирар эканмиз, бунинг замирида авваламбор чуқур ўйланган, узқон кўзлаб амалга оширилган ислохотлар, аграр соҳа ривожини замонавий босқичга кўтариш, фермерлик ҳара-

катиға кенг йўл очиб бериш бўйича олиб бораётган стратегик йўлимиз мужассам эканини таъкидлаш ўринлидир.

Бугунги кунда ер ўзининг ҳақиқий эгасини топиб, фермерлик ҳаракати қишлоқларимиз тараққиётида ҳал қилувчи куч бўлиб майдонга чиқаётгани, далада ишлайдиган ҳар бир одамда ўз меҳнатидан манфаатдорлик ҳиссиёти кучайиб, уларнинг келажакка ишончи янада мустаҳкам бўлиб бораётгани — буларнинг барчаси нафақат қишлоқ хўжалигини, балки бутун ҳаётимизни тубдан ўзгартирмоқда.

Барчамизга аёнки, бошқа соҳаларга қараганда ўзининг гоят нозиклиги, кўп меҳнат, катта билим ва тажриба талаб қилиши билан ажралиб турадиган пахтачиликда юксак натижаларни қўлга киритиш осон эмас.

Бу ҳақида гапирганда, йил давомида қишлоқ меҳнаткашларининг ишни тўғри ташкил этиб, юксак сафарбарлик ва ушқоқлик билан белни қаттиқ боғлаб меҳнат қилгани, моддий-техник таъминот, барча агротехник тадбирларни, хусусан, чеканка ва дефолиацияни ўз вақтида, сифатли ўтказиш масалаларига жиддий эътибор қаратилгани алоҳида қайд этиш зарур. Энг муҳими, етиштирилган пахта ҳосили гоят қисқа муддатларда — 35-40 иш кунинда йиғиб-териб олингани, унинг 90 фоизи юқори сортларга топширилгани камдан-кам учрайдиган ҳодиса, десак, ҳеч қандай муболага бўлмайди.

Бугунги хурсандчилик кунда шартнома мажбуриятларини бринчилардан бўлиб бажарган Андижон, Бухоро, Хоразм, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикаси, шунингдек, барча вилоятларимизнинг пахтакорлари мамлакатимизнинг юксак хирмонини бунёд этишга муносиб ҳисса қўшганини мамнуният билан эътироф этамиз.

Шу борада Амударё, Қораўзақ, Пахтаобод, Булоқбоши, Олот, Ромитан, Дўстлик, Миришкор, Касби, Қизилтепа, Мингбулоқ, Наманган, Каттақўрғон, Оқдарё, Сирдарё, Бўка, Юқори Чирчиқ, Бешарик, Ёзёвон, Тошлоқ, Хива, Янгиарик, Қўшқўпир туманлари 20-25 иш кунинда режани адо этиб, кўпчиликка ўрнак ва намуна бўлганини алоҳида қайд этиш лозим.

Айниқса, Эллиққалъа туманидаги “Рўзимбой бобо”, Пахтаобод

туманидаги “Олтин”, Қоракўл туманидаги “Ҳосилдор”, Мирзачўл туманидаги “Бахтиёр Асад ўғли”, Қарши туманидаги “Нукрабод”, Миришкор туманидаги “Камалак”, Навбахор туманидаги “Янги ер”, Мингбулоқ туманидаги “Барака”, Каттақўрғон туманидаги “Ҳосил”, Оқдарё туманидаги “Тоғмаҳал Зарафшон”, Қумқўрғон туманидаги “Саодат”, Сайхунобод туманидаги “Қоратой Мирзаев”, Юқори Чирчиқ туманидаги “Тангриберди ота”, Олтиариқ туманидаги “Нурли обод”, Кува туманидаги “Олтин диёр, оқ олтин”, Янгибозор туманидаги “Бегибод Бўзқалъа”, Ҳазорасп туманидаги “Ғафур Рухия” сингари фермер хўжалиқлари гектаридан 45-50 центнерга етказиб ҳосил олишга эришгани таҳсинга сазовордир.

Жорий йилда қўлга киритган ютуқларимиз, мавсумни ёруғ юз билан яқунлаётганимиз тўғрисида гапирганда, албатта, галлачилик ҳақида сўз юритишимиз табиийдир. Бу тармоқда юртимизда мисли кўрилмаган улкан хирмон бунёд этган, барчамизнинг ризку насибамиз, номимизни бутун қиладиган деҳқон ва фермерларимиз, соҳа мутахассисларининг мардона меҳнатига қойил қолиб, уларга ҳар қанча миннатдорлик билдирсак, арзийди, албатта.

Мамлакатимиз бўйича галла ҳосилдорлиги ўртача 53 центнерга етгани, бу кўрсаткич Андижон вилоятида 71 центнер, Бухоро вилоятида 60 центнер, Қашқадарё ва Наманган вилоятларида 57 центнерни, Самарқанд, Сурхондарё вилоятларида 56 центнер, Фарғона вилоятида 55 центнер, Тошкент вилоятида 52 центнерни ташкил этгани, кўпгина туманларда бу рақам 60-77 центнердан зиёд бўлгани, ҳеч шубҳасиз, қишлоқ хўжалигимиз тарихидаги улкан натижадир. Фермерлик ҳаракати имкониятларидан самарали фойдаланган Учкўприк туманидаги “Фаровон ҳаёт сари”, Олтиариқ туманидаги “Хайрулла Баҳром Бойматов”, Бувайда туманидаги “Ёқубжон ота”, Ромитан туманидаги “Файз-2000”, Қизилтепа туманидаги “Наргиз диёр”, Хатирчи туманидаги “Турсунов Камолдин”, Термиз туманидаги “Сурхон Сарвари”, Хўжайли туманидаги “Одилбек”, Бухоро туманидаги “Ислом Нарзи Обод”, Олот туманидаги “Жумагелди”, Яқкабоғ туманидаги “Улаш хожи Жалил

ўғли”, Навбахор туманидаги “Арслон бобо”, Учкўрғон туманидаги “Учкўрғон элита сервис”, Пайариқ туманидаги “Ҳазрат полвон Усмонов”, Денов туманидаги “Исмоилова Мавлуда Фуломовна” каби ўнлаб, юзлаб фермер хўжалиқлари 85-95, ҳатто 100 центнердан ҳам юқори ҳосил олгани ўзбек деҳқонлари қандай буюк ишларга қодир эканининг яна бир амалий намоёнидир.

Ҳақиқатан ҳам, яқин ўтмишда четдан кимларгадир ялинди, катта-катта маблағлар эвазига дон олиб келадиган, ҳатто бир ҳафта — ўн кунга етадиган ун захираси қолган оғир кунларни бошидан кечирган Ўзбекистон бугунги кунда 31,5 миллиондан зиёд аҳолисини нафақат галла билан таъминлаётган, керак бўлса, уни экспорт қилаётган мамлакатга айлангани барчамизга гурур ва ифтихор бағишлайди.

Бу йил етиштирилган галла ҳосилининг 57 фоиздан кўпроги, яъни 4 миллион 210 минг тоннадан ортиги фермер хўжалиқлари ва аҳолининг ихтиёрида қолдирилганини қишлоқ ахлининг омборлари донга, хонадонлари қут-баракага тўлаётгани, моддий манфаатдорлиги ортиб бораётганининг амалий тасдиғи сифатида қабул қиламиз.

Ана шундай улкан, илгари тасаввур ҳам қилиб бўлмайдиган марраларни эгаллашда кейинги етти йилда 1 триллион 627 миллиард сўм маблағ ҳисобидан 2 миллион 45 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга эришганимиз, таъбир жоиз бўлса, ернинг дарди-га малҳам қўйганимиз мустаҳкам замин бўлди.

Бугунги кунда ҳам изчил давом этирилаётган бундай ишларимизнинг самарасини кейинги икки йилда пахта ва галла бўйича ҳосилдорлик гектарига ўртача 2-5 центнерга ошгани мисолида яққол кўриш мумкин.

Бу йил ёз ойларида, ҳаво гоят иссиқ келган бир шариқта авваламбор ўз касбининг устаси ва фидойиси бўлган миришкор деҳқонларимизнинг маҳорати, маҳаллий ўғитни ўз вақтида бериш, ҳар томчи сувдан тежаб-тергаб оқилона фойдаланиш каби агротехник тадбирлар ҳосил тақдирини ҳал қилишга етакчи ўрин эгаллади, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Шу билан бирга, серҳосил ва эртапишар, турли касалликларга чидамли ғўза навларини яратиш ва районлаштириш бўйича муҳим

натижаларга эришаётган селекционер олимларимизнинг бу ютуқларда муносиб хизматлари борлигини алоҳида эътироф этиш ўринлидир.

Бугунги замонавий агротехнологияларни пухта ўзлаштирган, ер билан тиллашиб яшайдиган, турли зараркунанда ва касалликларнинг олдини олишда маҳорат кўрсатган агроном ва мутахассислар ҳақида гапирганда, ана шундай кенг қамровли ишларни бошқарган, маъсулятни ўз зиммасига олиб, барча муаммо ва жумбоқларни оқилона ҳал қилган фермерларимизни ҳурмат билан тилга оламиз.

Бу йилги юксак марраларга етишда беқиёс ҳисса қўшган, уй-рўзгор юмушлари билан бирга дала ишларида фаол иштирок этиб келган муҳтарам аёлларимиз, опа-сингилларимизга яна бир бор ўзимнинг юксак эътиромим ва эзгу тилақларимни билдираман.

Жорий йилда қўлга киритган марра ва ютуқларимизни сарҳисоб қилар эканмиз, уларнинг негизда ётган омилларни аввало ерга меҳрини аямасдан бераётган, таъбир жоиз бўлса, тупроқдан олтин ундириб яшаётган деҳқон ва фермерларимизнинг юксалиб бораётган дунёқарashi, меҳнатга муносабати, қисқа қилиб айтганда, қишлоқ ахлининг ҳаёт фалсафаси тубдан ўзгараётганида кўришимиз даркор, деб ўйлайман.

Мен жойларда бўлиб, дала меҳнаткашлари билан суҳбатлаганимда, бу одамлар нафақат ўз соҳаси, балки бутун юртимиз тақдирини, ёшларимиз келажаги ҳақида қандай тўлқинланиб, катта ишонч ва гурур билан гапирши, дунёдаги турли воқеа-ҳодисаларга дахлдор бўлиб яшаётганига гувоҳ бўлганимда амалга ошираётган ислохотларимизнинг энг муҳим натижасини кўргандек бўлам.

Бугунги кунда мўл ҳосил етиштириб, дўкон ва бозорларимиз, эл-юртимиз дастурхонини тўлдириб, нарх-навоининг барқарорлигини, юртимиздаги тинчлик-хотиржамликни таъминлашга муносиб ҳисса қўшаётган деҳқон ва фермерлар ҳаётимизнинг таянч устунлари, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Шу ўринда қалбимдан чуқур жой олган бир фикрни такрорлаб айтишни зарур деб биламан: дунёда ўзбек деҳқонига тенг келадиган заҳматқаш ва миришкор инсонларни топиш-

нинг ўзи қийин ва бу ҳақиқатни сиз, азизларнинг бу йилги беқиёс ютуқларингиз яна бир бор исботлаб турибди. Том маънодаги жасорат ва қаҳрамонлик намунаси бўлган олижаноб меҳнатингиз учун сиз, азизларга ўз номидан, халқимиз номидан чуқур миннатдорлик билдириб, чин қалбимдан таъзим қиламан.

Ҳурматли деҳқон ва фермерлар! Бугунги қувончли айёмда эришган натижаларимизни баҳолаб эканмиз, айни пайтда келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратиши, қишлоқ хўжалиги тармоқлари самардорлигини янада ошириш ҳақида ўйлашимиз табиийдир.

Албатта, бугун шиддат билан ўзгариб бораётган замоннинг ўзи аграр соҳа олдиға ҳам янги-янги вазифалар қўяётганини, биз етиштирадиган маҳсулотлар жаҳон бозорини ҳар томонлама рақобатдош ва харидорғир бўлиши зарурлигини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Шу мақсадда қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш, кўп тармоқли фермер хўжалиқлари ҳамда фермерлар кенгашларининг иш самарасини кучайтириш, янги авлод фермерларини тарбиялаш, ҳар бир ҳудуднинг табиий иқлим шариоитига мос серҳосил, эртапишар, касалликларга чидамли пахта ва ғалла навларини яратиш, интенсив боғларни, маҳсулотни қайта ишлаш корхоналарини кўпайтириш, тупроқ унумдорлигини ошириш, сув ва энергия ресурсларини тежайдиган замонавий агротехнологияларни жорий этиш каби долзарб масалалар доимий эътиборимиз марказида туриши даркор.

Муҳтарам дўстларим, қадрдонларим!

Мана шу шуқуҳли айёмда сизларни, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизни бугунги юксак меҳнат галабаси билан яна бир бор табриқлаб, барчангизга диллимдаги энг эзгу тилақларимни изҳор этаман.

Халол меҳнатингизнинг роҳатини кўринг, ҳеч қачон кам бўлманг, азизларим!

Хонадонларимиздан файзу барака, элу юртимиздан тинчлик-осойишталик ҳеч қачон аримасин! Азиз ва муқаддас Ватанимизни, заҳматқаш ва фидойи халқимизни Яратганингиз ўзи доимо паноҳида асрасин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ САМАРАСИ

Бугун юртимиз бўйлаб фидокорона меҳнат сарҳисобининг шуқуҳи кезиб юрибди. Яъни қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштирган республикамиз фермерлари ва барча дала меҳнаткашлари юксак муваффақиятни нишонлашмоқда.

Дарҳақиқат, ризку насибамиз бугунги, бозорларимиз тўқинлиги таъминлангандан қанчалик шодланмайлик, унинг бунёдкорлари бўлмиш заҳматқаш галлакорлар, фидойи пахтакорлар, миришкор боғбон ва соҳибкорлар шаънига қанчалар тасаннолар

айтмайлик, шунчалик кам. Зеро, мамлакатимиз иқтисодиётини барқарор суъратларда тараққий эттириш, халқимиз турмуш даражасини янада кўтаришга хизмат қиладиган бу эътиборли натижага осонликча эришилгани йўқ. Деҳқончилик учун бирқадар

ноқулай келган жорий йилги об-ҳаво шариоитида 7 миллион 300 минг тонна галла, 3 миллион 350 минг тоннадан зиёд пахта хирмонини янада кўтаришга жасорат ва қаҳрамонликнинг ёрқин амалий ифодасидир.

Алоҳида таъкидлаш керакки, қўлга киритилган улкан меҳнат галабаси замирида Президентимиз раҳнамолигида қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш, фермерлик ҳаракатини ривожлантириш борасида изчил амалга оширилаётган ислохотлар мужассамдир. Ўтган давр мобайнида республикамиз тупроқ-иқлим шариоитига мос серҳосил навлар яратилиб, соҳага замонавий агротехнологиялар, илгор инновацияларни татбиқ этиш бўйича тизим-

ИФТИХОР

ли чора-тадбирлар кўрилди, қишлоқ хўжалиги ходимларининг меҳнати рағбатлантирилиб, моддий манфаатдорлиги оширилди. Айниқса, аграр соҳанинг таянчи ва суянчига айланган фермерлик ҳаракати ҳар томонлама қўллаб-қувватланиб, уларга қўллаб-қувватлаш ва преференциялар берилгани, фермер хўжалиқлари экин майдонлари оптималлаштирилиб, ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланаётгани, замонавий техника, минерал ўғитлар, сифатли уруғлик, ёқилғи-мойлаш материалларини ўз вақтида дала бошигача етказиб бериш бўйича комплекс тизим ишга туширилгани муваффақиятларга эришишда мустаҳкам пойдевор вазифасини ўтади.

Давлатимиз раҳбари шу йил 30 июнь — 1 июль кунлари жойларда ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиш мақсадида Қашқадарё вилоятига ташрифи чоғида таъкидлаганидек, “Мустақилликнинг илк йилларидан фермерлик ҳаракатини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратганимиз нақадар тўғри бўлганини бугун ҳаётимизнинг ўзи тасдиқлаб бермоқда. Фермерлар халқимиз ризқ-рўзини етиштириш, аҳоли турмуш даражаси ва сифатини оширишга хизмат қиладиган қудратли кучга айланди”.

(Давоми 2-бетда).

Инвестициявий салоҳият ошмоқда

Пойтахтимизда Ўзбекистон қаттиқ фойдали қазилмаларининг инвестициявий салоҳиятига бағишланган “Ўзгеоинвест — 2015” саккизинчи халқаро форум бўлиб ўтди.

АНЖУМАН

Мақзур нуфузли тадбир Давлат геология ва минерал ресурслар кўмитаси томонидан “Тоғ-кон иши — MiningWorld Uzbekistan — 2015” халқаро кўргазмаси доирасида уюштирилди. Бу, ўз навбатида, геология соҳасида қўлга киритилаётган ютуқларни кенроқ намойиш этиш, чет эллик инвесторларни кўпроқ жалб қилиш, айни пайтда мутахассисларнинг ўзаро тажриба алмашиши учун қулай шарт-шароит яратди. Форумда хорижий ва маҳаллий компаниялар, илмий тадиқот институтларининг 200 нафардан ортиқ вакиллари қатнашгани бунинг яққол тасдиғидир. Анжуманнинг очилишида қайд этилганидек, мамлакатимиз замини фойдали қазилмаларга бой бўлиб, уларни қидириб топиш, ўзлаштириш бўйича изчил ислохотлар

олиб борилмоқда. Натижада иқтисодиётимиз тараққиёти, аҳоли турмуш фаровонлигига хизмат қиладиган қўллаб-қувватлаш очилди. Аниқроғи, юртимизда бугунги кунга қадар 1838 та кон очилган бўлса, шунинг 950 таси мустақиллик йилларида тўғри келди.

Кейинги пайтларда соҳада хориж инвестициялари иштирокида олиб борилаётган геология-қидирув ишларининг қўллаб-қувватлаш кўламини тобора кенгаймоқда. Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 25 июндаги “Геология-қидирув ишлари олиб боришга ва қаттиқ фойдали қазилма конларини ишлашга инвестицияларни янада жалб этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори бу борада муҳим аҳамият касб этаптир.

(Давоми 2-бетда).

Атроф-муҳитни асраб-авайлаш — асосий вазифа

Ўзбекистон Республикаси Табиати муҳофаза қилиш давлат қўмитасида латвиялик ишбилармонлар билан биргаликда амалий семинар ўтказилди. Латвия Республикасининг Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва минтақавий ривожланиш вазирлиги делегациясининг мамлакатимизга ташрифи доирасида ташкил этилган мазкур анжуманда экологик тоза технологиялар соҳаси бўйича ўзаро тажриба алмашилди.

ХАМКОРЛИК

Маълумки, Президентимизнинг 2013 йил октябрь ойида ушбу мамлакатга расмий ташрифи чоғида Ўзбекистон Республикаси Табиати муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ҳамда Латвия Республикаси Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва минтақавий ривожланиш вазирлиги ўртасида ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича келишувга эришилган эди. Утган келт мобайнида ана шу вазелиш икки томонлама алоқаларни ривожлантиришда муҳим ҳуқуқий ҳужжат бўлиб хизмат қилаётди. Хусусан, жорий йилнинг февраль ойида пойтахтимизда икки давлат вакиллари иштирокида “Тоза технологиялар соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантиришнинг имкониятлари” мавзусида семинар ташкил этилган бўлса, апрель ойида Ўзбекистон делегацияси Латвиянинг Юрмала шаҳрида бўлиб ўтган “Тоза технологиялар соҳасида Европа Иттифоқи ва Марказий Осиё мамлакатлари ўртасидаги ҳамкорликка йўл — Green Bridge Forum — 2015” халқаро конференциясида қатнашди. Форум доирасида ўзаро келишувни амалга ошириш юзасидан махсус дастур имзоланди.

“Ўзбекнефтгаз” Миллий холдинг компанияси мутасаддилари иштирокида. Латвиялик бизнес гуруҳи вакиллари эса “Табиати асраш билан боғлиқ тоза технологияларни амалиётга татбиқ қилиш” мавзусида бир қатор тақдимотлар ўтказишди.

— Асосий фаолиятимиз атроф-муҳит ифлосланишининг олдини олиш ва табиий ресурслардан самарали фойдаланиш бўйича халқаро институтлар ҳамда халқ ҳўжалиги вакиллари манфаатларини бирлаштиришга қаратилган, — дейди “Cleantech Latvia” компаниясининг халқаро алоқалар департаменти директори Эвита Пудане. — Шунингдек, ўзбекистонда бу борада иш яхши йўлга қўйилган. Юртингизда атроф-муҳитни асраб-авайлаш, табиий манбалардан оқилона фойдаланиш масалалари давлат сиёсати даражасига кўтарилган, айниқса, йирик саноат корхоналари изчил модернизация қилинаётгани диққатга сазовордир. Бу эса ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этади, албатта.

Семинар давомида, шунингдек, оқова сувларни тозалаш ва қайта ишлаш, чиқиндиларни утилизация қилиш, атмосфера ифлосланишининг олдини олиш масалалари хусусида сўз юритилиши баробарида, атроф-муҳитни бошқариш доирасида самарали технологияларни қўллашда ҳамкорликни янада такомиллаштириш бўйича фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Дилмурод УЛУҒМУРОДОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Бебаҳо маънавий бойлик

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти илмий ходимлари томонидан тайёрланган “Ўзбек халқ ижоди ёдгорликлари” 100 жилд-лигининг дастлабки жилдлари тақдимоти бўлиб ўтди.

ТАҚДИМОТ

Унда илмий муассасалар вакиллари, фольклоршунос олимлар, нашриёт раҳбарлари, талаба-ёшлар ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганлигининг 26 йиллигига бағишланган мазкур тадбирда таъкидланганидек, халқимизнинг оғзаки ижодида доир намуналар кўп асрлик тарихга эга. Чунки, “Алпомиш”, Гурўгли туркумидаги ўнлаб асарлар, “Кунтуғмиш”, “Рустамхон”, “Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам” ҳамда бошқа достонлар бугунги кунда ҳам жаҳон адабиёти ихлосмандлари томонидан севиб мутолаа қилинади. Истиқлол йилларида бу улкан адабий меросни асраб-авайлаш, уларни кенг жамоатчиликка, жумладан, ёшларимизга етказиш борасида кўламли ишлар амалга ошириляпти.

Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 7 октябрдаги “2010 — 2020 йилларда номдодий маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш, асраш, тарғиб қилиш ва улардан фойдаланиш Давлат дастурини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори халқимиз бадий тафаккурининг тарихий-тадрижий ривож, тараққиётини ўзида акс эттирадиган бу мухташам маънавий кадриятлар силсиласини чуқур тадқиқ этиш ҳамда оммалаштиришда муҳим босқични бошлаб берди.

Мазкур ҳужжат асосида Фанлар академияси Тил

ва адабиёт институтида “Ўзбек халқ ижоди ёдгорликлари” 100 жилдлигини нашрга тайёрлаш ва уни текстовик ўрганиш масалалари” номли халқ ижодиётининг энг сара намуналари жамланмасини яратишга киришилди. Фольклор архиви материаллари асосида тайёрланаётган ушбу тўплам ўзбек халқ оғзаки поэтик ижоди асарларининг мукамал намуналарини қамраб олади.

Таъкидлаш лозимки, унинг биринчи жилдида сўз устаси Фозил Йўлдош ўғлидан 1928 йилда ёзиб олинган “Алпомиш” достони киритилган. Иккинчи жилд 1927 йилда Муҳаммадқул Жонмурод ўғли Пўлкан шоир ҳамда Фозил Йўлдош ўғлидан ёзиб олинган “Юсуф билан Аҳмад” достони матнидан иборат. 1926 йилда Муҳаммадқул Жонмурод ўғли Пўлкан шоир ҳамда Жолғош бахши Жоссоқ ўғлидан ёзиб олинган “Қиронхон” достони эса ушбу жамланманнинг учинчи жилдини ташкил этиб, шеърини қисми 15328 мисрадан иборат ва у илк бора чоп этилаётгани билан жуда катта аҳамиятга эгадир.

Дилмурод СОДИКОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Бу жорий йилда кўтарилган улкан пахта хирмони мисолида яна бир бор намён бўлди. Гарчи 2015 йил пахтачилик учун нисбатан мураккаб келган бўлса-да, 3 миллион 350 минг тонна қимматбаҳо саноат хом ашёси етиштирилгани, шунинг 90 фоизи юқори навларга қабул қилингани бунинг яққол далилидир.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги мутахассисларининг айтишича, ушбу натижага эришиш осон кечгани йўқ. Айниқса, кўкларнинг совуқ келгани, ёзда

Ғалвир сувдан кўтарилиб, қишлоқ ҳўжалиги мавсуми сарҳисоб қилинганда, айниқса, ғаллакорларимиз мисли кўрилмаган маррани забт этгани кўзга янада яққол ташланмоқда. Гап шундаки, бу йил ҳар гектар майдондан 53 центнердан сара дон йиғиштириб олинди. Ҳосилдорлик Анджион вилоятида 71 центнер, Бухоро вилоятида 60 центнер, Қашқадарё ва Наманган вилоятларида 57 центнер, Самарқанд, Сурхондарё вилоятларида 56 центнер, Фарғона вилоятида 55 центнер, Тошкент вилоятида 52 центнерга етган бўлса, мазкур кўрсаткич айрим

га яраша бўлиб, гектар ҳисобига пахтачиликда 8-10, ғаллачиликда эса 12-14 центнерни ташкил этарди. Ана шундай мураккаб бир вазиятда, аниқроғи, 2007 йилнинг 29 октябрида Президентимизнинг “Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони қабул қилинган, бу биз, фермерлар учун айна мударра бўлди. Чунки ушбу ҳужжат талаблари ижросини таъминлаш юзасидан амалга оширилган кенг кўламли ишлар туфайли суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати тубдан яхшиланди, узок йиллар

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ САМАРАСИ

ҳаво ҳарорати кўтарилиб, кучли гармсел кузатилгани деҳқонларнинг иродасини имтиҳондан ўтказди. Юзага келган шундай мураккаб шароитда ҳам, пахтакорларимиз, энг аввало, ишни тўғри ташкил этган ҳолда, тажрибада синалган усул ва интенсив технологияларни қўллаб, барча қийинчиликни мардонавор енгиб ўтишга муваффақ бўлганлари диққатга сазовордир. Бунда “Август ойи пахта ривожига, ҳосил тўплашда ҳал қилувчи фаслдир” шиори остида, мутахассислар тавсияларига асосан, ҳар бир агротехника тадбири обитобидида ўтказилган туфайли экин дуркун ўсиб, пировардида мағзи тўқ, саноатбоп пахта етиштирилди.

Кўлга киритилган муваффақиятларимизнинг энг муҳим ва ҳал қилувчи яна бир омил шуки, бу экин майдонларининг мелиоратив ҳолати тубдан яхшиланаётганидир. Яъни тегишли Давлат дастурига мувофиқ, охириги етти йил давомида мамлакатимиз бўйича 1 триллион 627 миллион сўм маблағ ўзлаштирилиб, 2 миллион 45 минг гектар суғориладиган ернинг унумдорлиги оширилди. Натижада кейинги икки йилда пахтачилик ва ғаллачиликда ҳосилдорлик ўртача 2-5 центнерга ошди.

Республикаимизда, шунингдек, пахта ийим-терими мавсумига пухта ҳозирлик қўрилгани, жумладан, терим отрядлари ташкил этилиб, ишчиларнинг моддий манфаатдорлигига алоҳида эътибор қаратилгани ўз самарасини кўрсатди. Зотан, пахтачиликимиз тарихида ҳеч қачон бу йилдагидек ҳосил жуда қисқа муддатда, яъни 35-40 иш кунидида сифатли йиғиб-териб олингани кузатилмаган. Бу, аввало, Яратганнинг бизга инъом қилган инояти, халқимиз фидойилиги, захматқаш деҳқоннинг пешона тери ва азму-шижоатининг намунаси, жонажон Ватанимизда ҳукм сураётган тинчлик-тотувликнинг яққол ифодасидир.

туманларда 60-77 центнердан ошгани, илгор фермер ҳўжалиқларида эса 85-95, ҳатто 100 центнерни ташкил этгани ғаллачиликимиз тарихида ҳали учрамаган натижа сифатида баҳоланмоқда.

— Тасарруфимиздаги суғориладиган экин майдонининг муайян қисмига кузда уруғлик бугдой сепган эдик, — дейди Катталарго туманидаги “Ҳосил” кўп тармоқли фермер ҳўжалиги раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони

мобайнида қўл тегмаган зовурлар тозаланиб, янглири қазилди. Бунинг самараси ўлароқ, биргина бизнинг фермер ҳўжалигимизда кейинги етти йил ичида пахта ҳосилдорлиги 25,5, ғалла ҳосилдорлиги эса 38 центнерга ошди. Аниқроғи, эндиликда иккала экиндан мутаносиб равишда 50 ва 90 центнергача ҳосил йиғиштириб олаёلمиз.

Айтиш жоизки, жорий йилги мавсум деҳқону фермерларимизни яна бир бор синовдан ўтказ-

етиштирилган жами ҳосилнинг 57 фоиздан кўпроғи, яъни 4 миллион 210 минг тоннадан ортиғи фермер ҳўжаликлари ва аҳолининг ихтиёрида қолдирилгани деҳқонларнинг омбори доғга, хонадонлари кут-бараккага тўлаётгани, моддий манфаатдорлиги ортиб бораётганидан далолатдир.

— Бу йил давлатга 136 тонна дон сотдик, — дейди Жондор туманидаги “Мурод Рустам” фермер ҳўжалиги раҳбари Истам

Аваз Ҳосилов. — Майсаларни агротехника қондалари асосида вақтида сифатли парваришлаганимиз туфайли давлат омборига 105 тонна ўрнига 126 тонна ғалла топириб, шартномавий режани 120 фоиз бажардик.

Дастлабки ҳисоб-китобларимизга кўра, жорий йилда ғаллачиликнинг ўзидан 92 миллион сўм миқдоридида соф фойда олишни мўлжаллаб турибмиз. Бу — ҳўжалигимиз фаолияти янада кенгайди, меҳнат қилаётган одамлар турмуши бугунгидан кўра фаровон бўлади, дегандир.

Қорадарё соҳилларида жойлашган ҳўжалигимиз ерлари илгари кучли шўрланган, тошлоқ, сизот сувлари эса юзага жуда яқин эди. Ҳосилдорлик ҳам шун-

ди. Хусусан, март ойининг охирида ҳароратнинг совishi, кутлилмаганда қор, дўл ва жала ёғishi, айнан экин ривожланадиган паллада ҳавонинг кескин исиб кетиши жиддий муаммоларни келтириб чиқарди. Лекин шундай ноқулайликларга қарамадан, кунни тунга улаб, фидококорона меҳнат эвазига қўзланган мақсад рўёбга чиқди.

Шу ўринда Ўзбекистон эндигина мустақилликка эришган 1991 йилда республикаимизда жами 940 минг тонна ғалла етиштирилиб, ўртача ҳосилдорлик атиги 17 центнерни ташкил этгани эсласак, ўтган даврда қандай юксак довонни босиб ўтганимизни тереанроқ ҳис қиламиз. Масалан, шу йилнинг ўзида

Муродов. — Омборимизга эса 200 тоннадан зиёд ғалла тушди. Ҳўжалигимиз аъзоларининг ҳар бирига ўн тоннадан бугдой тарқатдик. Шу билан бирга, қишлоқимиздаги эҳтиёжманд оилаларни келтириб чиқарди. Лекин шундай ноқулайликларга қарамадан, кунни тунга улаб, фидококорона меҳнат эвазига қўзланган мақсад рўёбга чиқди.

Дарҳақиқат, юксак ғалла хирмони, бу — халқимизнинг ризқ-насибаси. Турмуш фаровонлиги эса тўқчиликдан бошланади. Шу маънода, биз, фермерлар эл дастурхонини янада тўкин қилиш учун ўзимизни масъул, деб биламиз.

Мамлакатимиз қишлоқ ҳўжалигида таркибий ўзгаришлар чуқурлаштирилиб, бошоқли дон ва озиқ-овқат экинлари экиладиган майдонлар кенгайтирилгани, ҳосилдорлиги оширилаётгани натижасида озиқ-овқат ва ғалла мустақиллиги йил сайин мустаҳкамланмоқда. Президентимизнинг 2008 йил 20 октябрдаги “Озиқ-овқат экинлари экиладиган майдонларни оптималлаштириш ва уларни етиштиришни кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони, айниқса, соҳада олиб борилаётган ислохотларнинг мантиқий давоми бўлди. Ушбу ҳужжатга биноан, сабзавот, полиз, картошка ва бошқа озуқа экинлари майдонлари кенгайтирилди. Пировардида буларнинг барчаси ҳатто жаҳон молиявий-иқтисодий инкрузи рўй берган йилларда ҳам озиқ-овқат маҳсулотлари тақчиллигини камайити-

Обод маҳаллалар файзи

Когон шаҳридаги 2-маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида бир-бирига ёндаш қурилган қўшқаватли тураржойлар манзараси кўзни қувонтиради. Бу ердаги болалар майдончасида яратилган қўлайликлар ҳам ҳавас қилгулик даражада. Уйларнинг олд қисмида гулзор барпо этиш учун кўлжаз майдончалар ажратилган бўлса, ён томонида автомобиллар тўхташ жойи мавжуд.

БУНЁДКОРЛИК

— Ободончилик, қуриш-таъмирлаш ҳамда қиши иситиш мавсумига тайёргарлик ишларини олиб боришимизда тижорат банкларининг кўмаги қўл келаяпти, — дейди “Когон бунёдкор” уй-жой мулкдорлари ширкати раиси Салим Набиев. — Масалан, утган йили молия муассасаси томонидан ажратилган 43 миллион

сўмлик кредит ҳисобига тураржойлар том қисмини таъмирдан чиқариб, кириш йўлақларига замонавий эшиклар ўрнатгандик. Бу йил эса банк мутасаддилари қўймади 100 миллион сўмлик лойиҳамизни қўллаб-қувватлади. Ҳозир кўп қаватли уйлар ён-атрофини ана шундай кўркам қиёфага келтириш ҳаракатида.

Дарҳақиқат, Когон шаҳри маҳаллаларида бунёдкорлик ишлари қизгин давом этаётган. Кўп қаватли тураржойлар ва улар атрофини тартибга келтириш, ободонлаштириш бўйича тузилган дастурга мувофиқ, 10 та уйнинг том қисми мукамал таъмирланди. 91 тасининг томи эса жорий таъмирдан чиқарилди. Ертўлаларни тар-

Инвестициявий салоҳият ошмоқда

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Аънавий тарзда ўтказиб келинаётган анжуман чет эллик ҳамкорлар билан инвестициявий алоқаларни янада мустаҳкамлаш, янги корхоналарга асос солишда гулғай бизнес муҳитини юзага келтиряпти. Айниқса, бу қалғи тадбир ўта самарали бўлиши кутилаётган. Чунки инвесторлар эътиборига қаттиқ фойдали қазилмаларнинг 540 та кони тавсия этилди. Қазиб олишга тайёр ушбу объектлар қурилиш материаллари, тоғмаъдан ва кимёвий хом ашёлар, шунингдек, ялтироқ тош конлари эканлиги диққатга сазовор. Яна бир эътиборли жиҳати шундаки, мазкур қазилма бойликларининг муайян қисми эркин иқтисодий зоналарга яқин ҳудудларда топилган.

Тадбир иштирокчиларига, шунингдек, юртимизда хорихлик инвесторлар учун яратилган шарт-шароит ва имтиёзлар ҳақида атрофчила маълумотлар берилди. С. ИБОДУЛЛАЕВ.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

ТАДБИР

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг жорий йил тўққиз ойи якунлари-га бағишланган кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

Таъкидланганидек, ўтган давр ичида Президентимизнинг банк тизимини ислоҳ қилиш, унинг барқарорлигини ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсаткичларига эришишга қаратилган Фармон ва қарорларида белгиланган устувор вазифалар ижросига жиддий эътибор қаратилгани туфайли нафақат халқаро меъёрларга мос фаолият юритилди, балки айрим йўналишлар бўйича юқори натижалар ҳам қўлга киритилди.

Ривожланишнинг муҳим омили

Хусусан, бугунги кунда банк тизими капиталнинг етарлилик даражаси 23,9 фоизни ташкил этмоқда. Бу халқаро банк назорати бўйича Базель қўмитаси томонидан 8 фоиз қилиб белгиланган талабга нисбатан қарийб 3 баробар зиёд кўрсаткичдир.

2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига кўра, банкларнинг умумий капитали 7,4 трлн. сўмдан ошиб, тизимнинг ликвидлик даражаси 64,5 фоиздан юқори бўлди. Активлар эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 27,4 фоиз ўсиб, унинг умумий мийқори 62,1 трлн. сўмдан ортди.

рителиб, бунда, асосан, ёшлар ва аёллар ишбилармонлигини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Банкнинг барқарор фаолият юритиши, уларга бўлган ишончнинг йилдан-йилга мустақамланиши, аҳоли даромадларининг ўсиб бориши уларга бўш пул маблағларини жалб қилишда қўл келади. Пировардида тижорат банкларидagi депозитлар микдори ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 30,2 фоиз кўпайиб, 31,8 трлн. сўмдан ошди.

Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимини янада ривожлантириш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида эса муомалаларга чиқарилган пластик картчалар умумий сони 15,2 млн. дондан зиёд, савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчаларига ўрнатилган терминаллар сони эса 170 мингтани ташкил қилмоқда.

Мажлисда тизимда юз берган бундай ижобий ўзгаришлар эътироф этилиши баробарида, миқозларга замонавий хизмат кўрсатиш ва аҳолининг банкларга бўлган ишончини янада ошириш борасида мавжуд ички имкониятлардан тўлиқ фойдаланмаётган айрим тижорат банклари фаолияти қаттиқ танқид қилиниб, йил охиригача бажарилиши лозим бўлган устувор вазифалар белгилаб олинди.

Муҳокама этилган барча масалалар юзасидан Марказий банк Бошқаруви-нинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

Д. ЖУМАОБОВ.

СЕМИНАР

Мамлакатимизда ёш авлодни баркамол этиб тарбиялаш, улар қалбида Ватанга садоқат, миллий анъана ва қадриятларга ҳурмат туйғувини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Айниқса, иқтидор эгаларини излаб топиш ва уларни рағбатлантириш, интеллектуал салоҳиятини йигит-қизларни қўллаб-қувватлаш борасида ибратли ишлар амалга ошириляпти.

Ёш ижодкорлар парвози

Хабарингиз бор, 2010 йил 26 февралда Президентимизнинг «Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳузурда «Ижод» фон-дори ташкил этиш тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Ушбу ҳужжатда кўзда тутилган вазифалар ижроси изчил таъминланаётди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюш-масининг «Дўрмон» ижод уйида бошланган ёш ижодкорларнинг «Истеъдод мактаби» VII семина-рида ҳам шулар ҳақида сўз

борди. Унда уюшма раиси М. Аҳмедов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Х. Тўхтабоев ҳамда бошқалар Юртбошимизнинг ижод аҳлига, ёш истеъдод эгаларига кўрсатаётган юксак эътибори ва ғамхўрлигини алоҳида таъкидладилар.

Таъкидлаш жоизки, Ёзувчилар уюшмаси ҳузурдаги «Ижод» фонди кўмагида турли танлов-лар, анжуманлар, ижодий кеча-лар ташкил этиляпти. Пировар-дида ёш ижодкорларнинг сара

асарлари китоб ҳолида chop қилинмоқда. Айниқса, «Биринчи китобим» лойиҳаси навқирон авлод орасида кенг оммалаша-япти. Ёзувчилар уюшмаси ҳамда унинг Қорақалпоғистон Респуб-ликаси ва вилоятлардаги бўлим-ларида фаолият кўрсатаётган ижодий тўғрак ҳамда семинар-лар ишини кучайтириш, баҳс-мунозаралар, мушоиралар, фикр алмашувлар, устоз ёзувчи ва шоирларнинг маҳорат мактабини ўрганиш бўйича

масгулотлар олиб бориш доимий анъанага айланган.

«Истеъдод мактаби» ёш ижод-корлар анжумани ҳам адабиёт оламига кириб келаётган йигит-қизларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, улар ижоди-ни ривожлантиришга кўмак-лашишда муҳим аҳамият касб этаётди.

Ушбу семинар доирасида таниқли ижодкорлар иштироки-да учрашувлар ташкил қилиш, маҳорат сабоқлари уюштириш, моҳир таржимонларни тарбия-лаш каби вазифалар муҳим йўналиш эканлиги айтиб ўтилди.

О. ЛУТФУЛЛАЕВ.

«NEW ESTATE ACTION» МЧЖ
 бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади.

Аукцион савдосига Тошкент вилояти Олмалик шаҳар СИБ томонидан қуйидаги кўчмас мулклар қўйилмоқда:

- * 2014 йил 3 сентябрдаги 15301-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Олмалик шаҳри, Шароф Рашидов кўчаси, 37-уйда жойлашган, фойдаланиш майдони 34,95 кв.м. бўлган 10-хонадон.
- Бошланғич баҳоси — 14 293 056 сўм.**
- * 2013 йил 15 февралдаги 598-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Олмалик шаҳри, Улугбек кўчаси, 88-уйда жойлашган, фойдаланиш майдони 99,5 кв.м., тураржой майдони 56,1 кв.м. бўлган 2-хонадон.
- Бошланғич баҳоси — 37 908 352 сўм.**
- Аукцион савдоси 2015 йил 25 ноябрь кунни соат 12.00 дан бошлаб ўтказилади.
- Аукцион савдосига Тошкент вилояти Янгийўл тумани СИБ томонидан 2015 йил 24 августдаги 1-4885/15-сонли ижро варақасига асосан хатланган қуйидаги кўчмас мулклар қўйилмоқда:
- * Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Эски қовунчи» МФЙ, Амир Темуր трактида жойлашган, умумий майдони 426,0 кв.м. бўлган ошхона биноси.
- Бошланғич баҳоси — 151 000 000 сўм.**
- * Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Эски қовунчи» МФЙ, Самарқанд кўчасида жойлашган, фойдаланиш майдони 244,08 кв.м., курилиш майдони 204,33 кв.м. бўлган дўкон биноси.
- Бошланғич баҳоси — 150 000 000 сўм.**
- * Тошкент вилояти, Янгийўл тумани, «Эски

қовунчи» МФЙ, Самарқанд кўчасида жойлашган, умумий майдони 802,0 кв.м. бўлган автомобилларга техник хизмат кўрсатиш шохобчаси.

Бошланғич баҳоси — 127 000 000 сўм.

Аукцион савдосига Тошкент вилояти Зангиота тумани СИБ томонидан 2015 йил 18 июндаги 10-1503/5367-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Келес шаҳри, К. Ғофуров кўчасида жойлашган, фойдаланиш майдони 808,15 кв.м. бўлган гузар биноси қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 1 000 000 000 сўм.

Аукцион савдоси 2015 йил 26 ноябрь кунни соат 12.00 дан бошлаб ўтказилади.

Савдоларда иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризалар соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади ва аукцион бошланишидан бир кун олдин тўхтатилади. Аукцион савдосига қўйилган кўчмас мулклар билан талабгорлар тегишли туман суд ижрочилари бўлими вакиллари иштирокида бевосита жойига чиқиб танишишлари мумкин.

Аукцион савдоларида қатнашиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закат келишувига асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини «New estate action» МЧЖнинг АИТБ «Ипак йўли» банки Миробод филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000104995394001, МФО: 01101, СТИР: 302373151.

Хизматлар лицензияланган.

Аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Маҳмуд Таробий кўчаси, 31-уй. Телефон: (0-371) 254-69-13.

Фаолият кўрсатаётган
ҒИШТ ЗАВОДИ СОТИЛАДИ.

Манзи: Тошкент вилояти, Ҳўнгарон тумани. Завод газ ва кўмир ёқилгиси ёрдамида ғишт ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. Унинг ҳудудида кўмир сақлайдиган омбор, тури хоналар, трансформатор, қулуқ (сқважина) мавжуд.

Шунингдек, корхона тасарруфида бўлмоғи, юқортиқ (погрузчик) ҳам бор. Завод видеокузатув тизимига эга. Умумий майдони — 15 гектар.

Тел.: (+99897) 705-98-00, (+99893) 388-88-40.

«REAL AUKSION» МЧЖ
 бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади.

Аукцион савдосига Тошкент шаҳар Бектемир тумани СИБ томонидан Тошкент шаҳар ИИББ Ахборот маркази далилларни сақлаш майдончасида сақланаётган қуйидаги автотранспорт воситалари такроран қўйилмоқда:

- 2009 йил 14 сентябрдаги 1-674-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1963 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 11 К 2070 бўлган, «М-21 УС» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 769 324,8 сўм.**
- 2010 йил 16 февралдаги 1-45-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1987 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 11 I 1541 бўлган, «Москвич-412» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 116 557,4 сўм.**
- 2013 йил 22 августдаги 1-216-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1999 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 О 090 ВА бўлган, «Mercedes-benz» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 63 275 637,9 сўм.**
- 2012 йил 7 мартдаги 2-24-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1983 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 11 X 8782 бўлган, «Москвич-412» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 577 453,8 сўм.**
- 2013 йил 12 февралдаги 1-13-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1991 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 823 NBA бўлган, «ГБА СПГ КАВЗ-3271» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 2 968 248,7 сўм.**
- 2013 йил 12 февралдаги 1-13-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1987 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 935 TBA бўлган, «ГБА СПГ ГАЗ-5202» русумли, носоз.
- Бошланғич баҳоси — 1 581 399,4 сўм.**
- 2014 йил 7 майдаги 1-363-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2005 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 V 832 HA бўлган, «Nexia» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 24 180 000 сўм.**
- 2014 йил 14 мартдаги 1-30-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1980 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 S 513 EA бўлган, «ГБА СПГ ГАЗ-24» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 2 833 710 сўм.**
- 2013 йил 26 ноябрдаги ижро варақасига асосан хатланган, 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 Q 342 FA бўлган, «Nexia» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 26 349 100,4 сўм.**
- 2014 йил 11 апрелдаги 1-306-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2008 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 E 718 GA бўлган, «Nexia» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 29 569 109,8 сўм.**

- 2013 йил 8 апрелдаги 1-74-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1977 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 R 769 CA бўлган, «BA3-2103» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 3 062 774,1 сўм.**
- 2013 йил 26 ноябрдаги 1-414-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2007 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 V 984 AA бўлган, «Matiz» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 20 670 639,60 сўм.**
- 2014 йил 14 мартдаги 1-30-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1990 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 R 095 EA бўлган, «ГАЗ-24» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 3 139 680 сўм.**
- 2014 йил 13 мартдаги 1-183-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 X 153 EA бўлган, «Matiz» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 17 562 237,2 сўм.**
- 2014 йил 20 майдаги 1-126-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2008 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 C 274 KA бўлган, «Nexia» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 29 760 000 сўм.**
- Аукцион савдолари 2015 йил 5 ноябрь кунни соат 11.00 да ўтказилади.
- Аукцион савдосига Тошкент шаҳар Миробод тумани СИБ томонидан Тошкент шаҳар ИИББ Ахборот маркази далилларни сақлаш майдончасида сақланаётган қуйидаги автотранспорт воситалари қўйилмоқда:
- 2014 йил 5 декабрдаги 40352/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1987 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 A 839 QA бўлган, «ГБА СПГ ВАЗ-21063» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 6 776 366 сўм.**
- 2014 йил 5 декабрдаги 40361/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2007 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 F 286 EA бўлган, «BA3-2107» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 14 281 160 сўм.**
- 2015 йил 16 февралдаги 2158/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1987 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 O 127 AA бўлган, «BA3-2106» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 5 748 314 сўм.**
- 2014 йил 5 декабрдаги 40357/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2001 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 H 780 NA бўлган, «BA3-2106» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 9 006 783 сўм.**
- 2014 йил 25 мартдаги 11584/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1998 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 X 726 NA бўлган, «Tico» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 9 136 403 сўм.**
- 2014 йил 12 майдаги 16189/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2006 йилда ишлаб

- чиқарилган, давлат рақами 01 X 387 GA бўлган, «Matiz-best» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 14 705 446 сўм.**
- 2014 йил 28 апрелдаги 13987/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2009 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 H 051 CA бўлган, «Matiz» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 15 986 346 сўм.**
- 2014 йил 12 майдаги 16190/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1975 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 U 894 PA бўлган, «BA3-21011» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 2 256 270 сўм.**
- 2014 йил 12 майдаги 16187/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1998 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 50 T 514 GA бўлган, «BA3-2106» русумли, техник носоз.
- Бошланғич баҳоси — 9 285 372 сўм.**
- «Sprac arsenal service» МЧЖ омборхонасида сақланаётган:
- 2011 йил 26 августдаги 15694/21-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1981 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 11 Z 5740 бўлган, «BMW-316» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 3 384 718 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23697/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1995 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 G 032 HA бўлган, «BA3-21099» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 6 954 893 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23696/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1980 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 G 306 QA бўлган, «ГБА СПГ ВАЗ-2106» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 5 244 342 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23706/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2009 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 909 SAA бўлган, «Cavita» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 51 579 958 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23695/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1998 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 L 470 HA бўлган, «ГБА СПГ ВАЗ-2107» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 14 838 842 сўм.**
- 2014 йил 28 августдаги 24129/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2008 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 T 237 AA бўлган, «Nexia SOHC» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 21 368 739 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23693/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2001 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 30 090 TTE бўлган, «Nexia» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 17 217 385 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23686/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1974 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 V 046 JA бўлган, «BA3-2103» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 4 574 779 сўм.**

Маҳсулотлар тури кўпаймоқда

Сўнгги йилларда Гулистон туманидаги «Юлдузхон Бокирхон боғи» фермер хўжалиги-да бир неча фаолият турлари йўлга қўйилиши натижасида ўндан зиёд озик-овқат маҳсулот-лари тайёрлашга эришилди.

ИЗЛАНИШ

Хусусан, чорвачилик тармоғи сут ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган бўлса, деҳқончилик соҳасида саб-завот маҳсулотлари етиш-тирилмоқда. Шунингдек, хўжалик боғларида парва-ришланаётган олма ва ўрик дарахтларидан мўл ҳосил териб олинапти.

— Айни чоғда саноат йўналишида ҳам фаолият олиб бораёпти, — дейди маъсулоти чекланган жамият раҳбари Шерзод Аскарв. — Яъни нон ва нон маҳсулотлари тайёр-ланадиган замонавий цехга эгамиз. Хўжалиги-мизда ишлаб чиқарилаёт-ган маҳсулотларни, асо-сан, мактабгача тарбия

муассасаларига етказиб бераёпти.

Таъкидлаш ўринлики, сўнгги йилларда Сирдарё вилоятида деҳқончилик билан бирга, асаларичи-лик, паррандачилик, балиқ-чилик ҳамда қишлоқ хўжа-лиги маҳсулотларини қайта ишлаш, хизмат кўрсатиш каби йўналишларни жорий қилган ана шундай кўп тар-моқли фермер хўжаликлар-и сафи тобора кенгаймоқ-да. Бинобарин, вилоят фермерлар кенгашидан олинган маълумотга кўра, ҳозирги кунда уларнинг сони қарийб 4 мингтани ташкил этади.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

Qishloq Qurilish Bank
 Корхона ва ташкилотлар ҳамда обуна агентликлари диққатига!

«ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШ БАНК»
 акциядорлик тижорат банки

2016 йил учун маҳаллий ва чет эл даврий нашрларига обуна бўлиш ҳамда этикети бериш бўйича танлов эълон қилади.

Танлов ўтказиш тартиби ва шартлари тўғрисида батафсил маълумотни қуйидаги манзилдан олиш мумкин:
 Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 18-«А» уй.
 Телефонлар: (0-371) 150-76-91, 150-93-39. www.qqb.uz

Нархлари кўрсатилган тижорат тақлифлари (тижорат тақлифлари алоҳида конвертда муҳрланган бўлиши лозим) эълон чоп этилган санадан бошлаб 10 кун давомида қабул қилинади.

- 2014 йил 11 августдаги 23687/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2006 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 G 593 KA бўлган, «Matiz» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 15 168 671 сўм.**
- 2012 йил 1 июндаги 18927/6-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1985 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 Q 293 CA бўлган, «Москвич-412» русумли.
- Бошланғич баҳоси — 641 016 сўм.**
- 2014 йил 11 августдаги 23694/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 2013 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 01 343 TTD бўлган, «Matiz-best» русумли, техник носоз.
- Бошланғич баҳоси — 21 431 289 сўм.**
- Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Тинчлик маҳалласи, Наврўз кўчасида сақланаётган, 2009 йил 10 сентябрдаги 10880/11-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1982 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 30 В 1963 бўлган, «MA3-35334» русумли автотранспорт воситаси.
- Бошланғич баҳоси — 11 863 978 сўм.**
- «Зафар-И» ХИЧТК божхона омборида сақланаётган, 2013 йил 29 апрелдаги 11242/10-сонли ижро варақасига асосан хатланган «CP 416» русумли плуг.
- Бошланғич баҳоси — 43 559 936 сўм.**
- Ўзбекистон Республикаси МХХ Тошкент вилояти бошқармасида сақланаётган, 2014 йил 14 майдаги 16192/19-сонли ижро варақасига асосан хатланган, 1987 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 1 D 205 бўлган, «ЯВА 350» русумли мотоцикл.
- Бошланғич баҳоси — 1 318 102 сўм.**
- Аукцион савдоси 2015 йил 25 ноябрь кунни соат 11.00 да ўтказилади.
- Аукцион савдоларида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризалар соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилинади ва аукцион бошланишидан бир кун олдин тўхтатилади. Аукцион савдосига қўйилган автотранспорт воситалари билан талабгорлар тегишли туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишишлари мумкин.
- Аукцион савдоларида қатнашиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закат келишувига асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда, «Real aukcion» МЧЖнинг АИТБ «Ипак йўли» банки Миробод филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000104996600001, МФО: 01101, СТИР: 302370235.
- Аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Маҳмуд Таробий кўчаси, 31-уй. Телефон: (0-371) 254-69-13.

Гувоҳнома № 006795.

Она тилига муҳаббат, унинг беқиёс бойлиги ва буюклигини англаш туйғуси ҳам бизнинг онгу шууримиз, юрагимизга аввало Навоий асарлари билан кириб келади. Биз бу бебаҳо меросдан халқимизни, айниқса, ёшларимизни қанчалик кўп баҳраманд этсак, миллий маънавиятимизни юксалтиришда, жамиятимизда эзгу инсоний фазилатларни камол топтиришда шунчалик қудратли маърифий қуролга эга бўламиз.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбек халқининг буюк шоири ва мутафаккири Алишер Навоий ўлмас "Хамса" таркибидаги дostonлари, беқиёс "Хазойин ул-маоний"ни ташкил этган шеърятти, 14 номдаги

насрий асарлари билан адабиётимизни бойитган, уни жаҳон адабиёти даражасига кўтарган, башариятнинг маданият хазинасига улкан ҳисса қўшган ижодкордир.

Табаррук дастхат

Навоий асарлари бизгача моҳир хаттотлар ва ҳасос нақошлар томонидан китобат қилинган ҳолда етиб келган. Шунингдек, турли савиядаги котиблар ва китобат санъатига мансуб ижодкорлар ҳам шоир асарларини кўп марта кўчиришган. Султон Али Машҳадий, Муҳаммад Нур, Дарвеш Муҳаммад Тоқий, Султон Муҳаммад Хандон, Абдулжамил ва бошқа хаттотлар кўчирган Навоий кўлэмалари жаҳоннинг кўп кутубхоналарида сақланади. Лекин шоирнинг ўз қўли билан ёзилган дастхати — автографи ҳақида яқин-яқинларгача ҳеч қандай

ташкilot ва китобхоналарга дастхатга оид алоқа хатлари расмийлаштириб олган эдим. Шулар ёрдамида дастхат сақланаётган жойни аниқлаш ҳамда уни кўриш тараддуди бошланади. Нихоят, 1991 йил 1 январь кuni Эрондаги "Кохи Гулистон" номли музей фондига бордик. Музей кўлэмалари бўлим мудири Оксий Алоний Навоийнинг табаррук дастхатини келтириб қаршимга қўйди. Кўлэма шарҳи орасида алоҳида саҳифада девондан бир бет намуна берилган. Унда Навоийнинг икки газали тўла ва бир газал матлали мавжуд:

диклаши, шоир асарларининг кўпга кўлэмаларини кўздан кечирган, синкляб ўрганган Маҳдийхон Астро-бодийнинг шаходати ва муҳрининг босилганлиги бу

Даврининг буюк шоири ва мутафаккири сифатида Навоий насрнинг ўзига хос хусусиятларини яхши билгани, унинг имкониятлари шеърятга нисбатан кенгрок эканлигини тушунганлиги учун маълум маънода, маълум мақсадлар билан насрга мурожаат қилган, албатта. Бу мақсадларнинг қандай эканлиги ҳар бир насрий асарнинг ёзилган сабаблари ва унда кўйилган масалаларнинг моҳиятини очиб чиқишда ойдинлашади.

Навоий насрий асарларидан "Ҳамса ул-мутаҳаййирин", "Ҳолоти Паҳлавон Муҳаммад" муаллиф замонасида маданий ҳаётда улкан роль ўйнаган машҳур фан ва маданият арбоблари — Абдураҳмон Жомий, Сайид Ҳасан ва Паҳлавон Муҳаммаднинг ижодий таржimai холини яратиш билан боғлиқ бўлиб, муаллиф улар билан ўзининг ҳар соҳадаги ҳамкорлиги, мулоқотлари ҳақида қизиқарли, ҳаётий лавҳалар орқали сўз юритади. Бу учалар асар ўзбек тилида яратилган ёдном а руҳидаги наср намунаси сифатида гоят

Насрий асарлар нафосати

Навоий ижодининг салмоқли қисмини унинг насрий асарлари ташкил қилади. Яна шуниси эътиборни ўзига тортадики, улуг адиб уларни (1481-1482 йилларда яратилган "Вақфия"ни истисно қилганда) умрининг сўнгги йилларида яратган.

«Табъи барча фунунға муносиб»

(Ҳолоти Паҳлавон Муҳаммад)

Тарихий ва адабий манбаларнинг хабар беришича, Паҳлавон Муҳаммад ўз даврининг машҳур билимдони, маданиятчи ҳамда гўзал инсоний фазилатларни ўзида мужассам этган нодир шахслардан бири бўлган.

Алишер бу мўтабар зот билан 40 йил мобайнида яқин дўст бўлган. Бу нарса Паҳлавон Муҳаммаднинг улғувор ва нуруний сиймо эканлигидан далолат берувчи гоят муҳим омилландир. Навоийнинг таъкидлашича, Паҳлавон Муҳаммад ўз даврининг йирик қомусий билимга эга бўлган фозилларидан эди. Фаннинг бирон соҳаси йўқки, ундан Паҳлавон Муҳаммад беҳабар бўлсин. У астрономия ва математикада, кимё ва фалсафада, адабиётшунослик ва санъатшуносликда, ҳуқуқшунослик ва бошқа билимларда ном чиқарган эди. Навоий бу ҳақда шундай деб ёзади: "Чун қобилияти баланд тушгандур ва мулоамати табъи барча фунунға муносиб ва баҳраманд воқиф бўлгандур. Кўп фазойил ва камолот ҳам касб қилгондурким, замон ахли борчада Паҳлавонни мусаллам тугар эрдилар..."

Навоийнинг айтишича, Паҳлавон Муҳаммад бадий ижоднинг, айниқса, муаммо, таърих турларида катта маҳорат кўрсатган. "Жамъи-ки муаммо айтурлар, баса захмат била бир байтдин ё бир рубоийдин бир исм ҳосил қилурлар. Паҳлавон устод абъётидинким, қойил муаммо қасди қилмаиши бўлғай, табъи ўзи била исмлар пайдо қилиб эрди", деб таъкидлайди Навоий.

Қаноат тўғрисида

Қаноат — бир чашмадирки, олган билан унинг суви қуримайди, у бир хазинадирки, ундаги бойлик сочилигани билан қаммайди. У бир экинзорки, уруғи исзат ва шавкат ҳосилини беради; у бир дарахтдирки, унда қарам бўлмаслик ва ҳурмат меваси бордир.

Қаноат — киши кўнглига равшанлик етказди; кўз ундан ёруғлик касб этади. Қаноатга одатланган фақирнинг ёвфон умочи — олғир бойнинг новвоту ҳолвасидан тотлироқдир.

Рубоий

Ҳар кимки, қаноат тарафи нисбати бор, Борча эл аро тавозеъ исзати бор, Улким тамау ҳирс била улфати бор, Яхши-ямон ичра зиллату нақбати бор.

Сабр тўғрисида

...Сабр — аччиқ, аммо фойда берувчи; у — қаттиқ, аммо зийн-захматни даф этувчи. Қайси бахтсиз сабр этагини тутган бўлса, у охири ўз муродига етади; қайси бир гирифтор кўнгул сабр тугунини бўшатмаган бўлса, унинг бахт тугуни очилади. Сабр шодликдан калитдир, бандларни ечувчидир. Сабр ўртоқдир, суҳбат эриктирарли, аммо мақсадга олиб борувчи; сабр улфатдир, узоқни кўзлаган; аммо охирида истакка етказувчи. Сабр улводир — секин юрадиган, аммо манзилга элтувчидир. Сабр — тувдир: оғир қадам, лекин бекатта олиб борувчидир. Сабр — насиҳатгўй, ачитиб гапирадиган, киши табиати ундан озор чекади, лекин амал қилган охирида муродига етади. Сабр — табиб, баҳдур дори, бемор ундан азоб тортади, аммо сўнггида соғлиққа эришади.

Байт

Кимки бир шиддат аро сабру таҳаммул айлади, Бахт анинг нишини нўшу хорини гул айлади.

1. Демангиз, аҳобоним, қилмасмусен бас йиғламоқ Ким, манга тенгри насиб этмиш туганмас йиғламоқ.
2. Кўнглум бўлур гаминг туни ҳар лаҳза қайғулуқ, Чун шом бўлди, ҳар нафас ортар қоронгулик.
3. Биров жисмига отса ул сийматан ўқ Менинг жонима сончилур юз туман ўқ.

маълумотга эга эмас эдик. 1957 йилдан буён ҳар йили Навоийнинг туғилган кuni — 9 февралда ўтказиб келинаётган илмий анъанавий конференцияларнинг бирида таниқли олим Ҳоди За-риф шоир томонидан чизилган деб юритилган "Зан-жирбанд шер" расми остидаги "Амали Мир Алишер" (яъни Мир Алишер иши) ёзувини Навоий дастхати — автографи эканлиги масаласини кўтариб чиққан эди. 1979 йилда эса Андижонда ўтказилган Навоий конференциясида самарқандлик олим Ботирхон Валиқўжаев Москвада Эрон каталогларидан бирида шоирнинг дастхат девони тавсифи юзасидан маълумот олганлиги ҳақида ўз маърузасида ахборот берди. Кейинчалик олим бу ҳақда мақола-лар ҳам эълон қилди. 1990 йили қамин Тохрондан Абдулқосим Миндавсий "Шоҳнома"сининг минг йиллигига бағишланган халқаро анжуманга тақлиф этилди. Сафар олдида бир-икки

Бу газаллар Навоий томонидан тузилган "Хазойин ул-маоний"га киритилган. Диққатга сазовор жиҳати шуки, дастлабки газал биринчи девон — "Ғаройиб ус-сиғар"га, иккинчи газал учинчи девон "Бадоеъ ул-васат"га ва учинчи газал тўртинчи девон "Фавойид ул-кибар"га киритилган бўлиб, учаласи уч девонда 320-ўрида келади. Бу ҳол Навоийнинг "Хазойин ул-маоний" устида нечоғли жиддий ишлаганидан далолат беради. 1991 йил 7 июнь кuni Навоий дастхатининг микро-фильми Тошкентга етиб келди. Муҳр катталаштирил-гач, ундаги сўзларни аниқ-лаш имкони яралди ва кўйилганга ўқилди: "Кун фи-д-дунё кааннака ғарибун ав обирю сабилун ал-фақир Алишер" (яъни Сен дунёда ғарибдек ёки мусофирдек яшагин, фақир Алишер). Шундай қилиб, Навоийнинг юқоридаги эътирофлари ва уларни ўз муҳри билан тас-

қўлэмани Навоий дастхати эканлигида ёрқин далилдир. Ана шу мўтабар дастхатнинг топиллиши, Алишер Навоийнинг шахсий муҳри аниқла-ниши ўзбек маданияти тари-хиди, хусусан, навоийшунос-ликда унутилмас воқеадир. Алишер Навоийнинг табаррук дастхати унинг та-валлудига 550 йил тўлиши муносабати билан нашр этилди. Дастхат микрофиль-мининг Тошкентга келтири-лиши ва илмий жамоатчи-лик, кенг қўламадаги шоир мухлисларига етказилишида Президентимиз Ислом Каримовнинг улкан кўмак ва хизматларини бениҳоя мин-натдорлик билан эътироф этамиз.

«Маҳбуб ул-қулуб»

Навоий мазкур асарни яра-тишда кўзланган мақсади ҳақида асар муқаддимасида шундай ёзади: "...болалиқдан то қарилмақа қадар қўнча даврон воқеаларидан, айланувчи осмон ҳодисаларидан, фитна кўзғов-чи дунё буқаламулгидан (гов-ламачилигидан) замонанинг ранг сингари гуноғунигидан кўп вақт ва узоқ муддат ҳар хил хаёл ва тараддуллар билан дай-диб юрдим, ҳар тавр ва равиш-да бўлдим ва турли йўлларга кирдим, яхши-ёмоннинг хизма-тини қилдим, катта-кичининг суҳбатига бўлдим, гоҳ хорлик ва қийинчилик вайронасида нола қилдим, гоҳи исзат ва маъмурилик бўстонидида мажлис қурдим... Йўқсулик ва камба-ғалик пайтларимда, фалокат-ли замонларда ва ноумид юр-ган пайтларимда баъзан илм-фан мадрасаларида қуйи саф-

лардан жой олдим ва олимлар мажлисида илм нуридан кўнглимни ёритдим... Мақсадим шуки, ҳар йўлда юрдим, олам-да бўлмиш ҳар навъ одам билан кўришдим, катта-кичининг фельзу атворини ўргандим, яхши-ёмоннинг хислатларини тажрибадан ўтказдим, яхшилик ва ёмонликларнинг шарбатини ичиб, захрини тотиб кўрдим. Бахил ва пасткашларнинг зах-ми, саховатли кишиларнинг малҳамини кўнглим дарҳол се-задиган бўлиб қолди. Шу жи-ҳатдан, хамсуҳбатларни ва дўст-ёронларни бу ҳоллардан оғоҳ ва хабардор қилмоқ во-лаж кўридикки, токи уларда ҳам ҳар тоифанинг хислати ҳақида билимлари ва ҳар бир табақа-нинг ахлоқи ҳақида тушунча-ри бўлғай..."

Қўринадикки, Навоий бу аса-рида ҳам инсон ҳақида қайғу-

Бу асар Алишер Навоийнинг умри охирида (1500-1501 йилда) ёзилган. У муаллифининг гоят мазмуни ва серма-шақат ҳаёти даво-мида тўплаган бой тажрибаси ҳамда хулосаларининг йиғиндисидир.

Унинг дардини чекади, инсонийликка ярашадиган фазилатларни маънафатида, унга зид бўлган иллатлардан наф-ратланади. Бинобарин, инсон-парварлик, халқпарварлик бу асарнинг асосий гоёсидир. Шуну ҳам айтиб ўтиш жо-изки, асар муқаддимасида ўз аксини топган муаллифининг умидсизлик кайфияти, ҳорғин-лик ҳолати бутун китоб учун хос эмас. Муаллиф ўзининг келажақ авлодларга қарати-лган энг покиза туйғуларини, доно ўғитларини асарга гоят катта дадиллик ва ўзига хос қатъийлик билан теран мазмун ҳамда сержлик бадийий бўёқ-ларда баён этади.

Маълумки, халқнинг маданиятини юксалтиришда энг муҳим восита тилдир. Алишер Навоий "Муҳокамат ул-луғатайн" асарини ўзбек тилини (Навоий уни "туркий тил" деб атайдиган — С.Ғ.) адабий тил мавқеига кўтариш учун унинг боғлиқ қурашнинг назарий яқуни сифатида яратди. Унда ўзбек тилининг бойлиги, имкониятлари тилишунос олимларимиз томонидан илмий асослаб берилган — Навоийнинг бу соҳадаги хизматлари ҳам далилланган.

уни ҳар бир фазалдаги гоёвий няяти-и қўнғун тарзда тақомиллаштиришга интилади. Худди шунингдек, Навоийнинг Саъдий, Ҳофиз Шерозий ва Абдураҳмон Жомий ижодида ҳам зўр қизиқш хамда эҳтиром билан қараш асарда таъкидланади. "Муҳокамат ул-луғатайн"да Навоий ўзи ҳақида, ижодининг мамлакат ма-даний ҳаёти тарихидаги аҳамияти ҳақида ҳам жуда мароқли маълумот-ларни баён этадики, бу ҳам асар-нинг адабиёт тарихи учун зарур бўлган яна бир фазилатдан дало-лат беради. Шунингдек, "Муҳокамат ул-луғатайн" Навоий ижодидаги илмий насрнинг гўзал намунаси сифатида ҳам қимматли ёдгоруқдир.

Тавозеъ ва одоб тўғрисида

Тавозеъ (одоб сақлаш, хокисор бўлишлик) — кишига халқнинг муҳаббатини жалб қилади, одамларни у билан дўстлаштиради. Тавозеъ — дўстлик гулшанида тоза гуллар очади ва гулстандан ошаналик ва улфатчилик базмига хилма-хил гуллар сочади. Тавозеъ — такаб-бур муҳолифга мулоимлик ва камтарлик йўлини кўрсатади; гердайдан душман кўнгли-да инсонийлик завқини кўзгатади. Қайта-қайта кўрсатилган тавозеъ — ҳаёсиз такаббурни уят чегарасига томон йўллайди ва ҳаддан ташқари инсофсиз душманни ёмонлик қилишдан қай-таради. Одоб — кичик ёшларни катталар дуо-сига сазовор этади; ёшлар у дуо баракасидан умрбод баҳраманд бўладилар. Одоб — улуглар кўнглида ёшларга меҳр уйғотади ва у одоби ёшга бўлган муҳаббат кўнглида аба-дий қолади. Ёшларни кўзга улуг қилиб кўр-са-тадиган фель-атвори одобдир, одобиларнинг юриш-туришида халқ улугворлик кўради.

«Муҳокамат ул-луғатайн»

Навоий ўзининг гоят серқирра ва мазмундор ижодини қадимги ўзбек ва форсий тилида яратилган адабиётлардаги бой анъаналар заминидида юзага келганини қайта-қайта таъкидлаб ўтади. "Муҳокамат ул-луғатайн"да ана шу масала юза-сидан билдирилган муҳим қайдлар мавжуддир. Навоий асарда форсийда яратил-ган адабиётнинг машҳур намоянда-ларини ҳурмат билан тилга олади. Бу адабиётда ёришилган ютуқларни ул-кан адабиёт тарихисига ва танқидчи-си сифатида ҳаққоний баҳолаб ўтади. Жумладан, у Амир Хусрав Дехлавий-нинг лирик шеърятини ҳақида ёзади: "Амир Хусрав Дехлавий девонини, ошиқликда дарду ниёз ва сўзу гудоз

тариқин ул мунташир қилди ва онинг ишқи машъалидин бу партав олам тийра хокдонига ёйилди". Дарҳақиқат, Шарқ шеърятинида ишқ мавзуини ёниқ эҳтирос билан таран-нум этган бу улкан сўз санъаткори шеърятинидаги нозик, мўъжаз ва гўзал бадийий ифода услуби Навоийга барақали таъсир кўрсатгандир. Умуман, Навоий Хусрав Дехлавий ижоди ҳақида "Хазойин ул-маоний" таркибидаги газал ва китъаларда, "Бадоеъ ул-бидоя" дебонасида, "Маҳбуб ул-қулуб"да, "Хамса"да тўхта-либ ўтади. Навоий "Девони Фоний"га кирган кўпгина газалларини Хусрав Дехлавий газалларига татабўш қилиб яратар экан, у ижодкорнинг бадийий санъатдаги маҳоратидан таъсирланиб,

Вафо тўғрисида

Вафо — шундай бир покиза кўнгулли маҳбубаки, у табииати ва кўнгли пок бўлмаган кимсага ром ва улфат бўлмайди; вафо шун-дай бир покзот матлубаки, у зоти тоза, табиа-ти пок бўлмаган одамга яқинлашмайди ва унга рағбат кўрсатмайди. Вафо — шундай асл гавҳарки, у инсоният тожиға зийнатдир.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1067. 73 377 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни қўлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

Саҳифа Тошкент давлат шарқшунослик институти профессори, Ўзбекистон Қаҳрамони Суйима ҒАНИЕВА тадқиқотлари асосида тайёрланди.

Таҳририятга келган кўлэмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Рекама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас. Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғоев томонидан саҳифаланди. Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — С. Раҳмонов. Навбатчи — З. Худойшукуров. Мусахҳиҳ — С. Исломов.

Халқ сўзи Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 21.15 Топширилди — 22.40 1 2 3 4 5